

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 5Co/158/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3614202965
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 06. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erika Zajacová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2015:3614202965.1

Rozhodnutie

Krajský súd v Trenčíne v právnej veci navrhovateľa: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 35 724 803, právne zastúpený TOMÁŠ KUŠNÍR s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 36 613 843, proti odporcovi: S. H., bytom Z. č. XX, za účasti vedľajšieho účastníka konania na strane odporcu: Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, so sídlom Važecká 16, Prešov, IČO: 42 176 778, právne zastúpený JUDr. Andrejom Cifrom, advokátom so sídlom J. Kráľa 5/A, Lučenec, o zaplatenie 2.030,74 Eur s príslušenstvom, na odvolanie vedľajšieho účastníka proti uzneseniu Okresného súdu Partizánske č.k. 21Ro/137/2014-33 zo dňa 11. septembra 2014, jednohlasne, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa **m e n í** tak, že **p r í p ú š**
ť a vstup Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, so sídlom Važecká 16, Prešov, IČO: 42 176 778, do konania ako vedľajšieho účastníka na stranu odporcu.

o d ô v o d n e n i e :

V záhlaví identifikovaným uznesením súd prvého stupňa vstup Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS (ďalej len Združenie) do konania ako vedľajšieho účastníka na stranu odporcu nepripustil. Rozhodnutie, ktoré po právnej stránke odôvodnil ust. § 93 ods. 2, 3, 4 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len O.s.p.), založil na tom skutkovom základe, že dňa 20.06.2014 podalo Združenie na súde prvého stupňa oznámenie o vstupe do konania ako vedľajší účastník na strane odporcu podľa ust. § 93 ods. 2 O.s.p., v nadväznosti na čo oznámenie o vstupe vedľajšieho účastníka do konania doručil navrhovateľovi aj odporcovi. Navrhovateľ dňa 04.08.2014 doručil súdu prvého stupňa podanie zo dňa 30.07.2014 označené ako "Námietka neprípustnosti vedľajšieho účastníctva v skrátenom konaní", ktoré posúdil podľa jeho obsahu ako návrh na rozhodnutie o prípustnosti vedľajšieho účastníctva podľa ust. § 93 ods. 3 O.s.p. Konštatoval, že v posudzovanej právnej veci je predmetom konania nárok vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy, pričom táto skutočnosť v konaní nie je sporná a navrhovateľ ju nepopiera. V danej súvislosti poukázal na to, že v sporoch vzniknutých zo spotrebiteľských zmlúv sa môže ako vedľajší účastník popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť aj právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu s tým, že osobitným predpisom je okrem iného aj zákon o ochrane spotrebiteľa. Takáto právnická osoba nemusí preukazovať ani právny záujem na výsledku konania, pretože jej oprávnenie byť vedľajším účastníkom v konaní vyplýva priamo zo zákona, a to z ust. § 93 ods. 2 O.s.p. Uviedol, že právnickou osobou, predmetom činnosti ktorej je ochrana práv podľa osobitného predpisu, je aj Združenie, ktoré tak napĺňa hypotézu ust. § 93 ods. 2 O.s.p. a môže sa zúčastniť konania ako vedľajší účastník. Mal za to, že zmyslom a účelom citovaného ustanovenia je zabezpečiť vysokú mieru ochrany spotrebiteľa v súdnych konaniach vyplývajúcich zo spotrebiteľských právnych vzťahov a v danej súvislosti poukázal na dôvodovú správu k zákonu č. 384/2008 Z. z., ktorým bolo toto ustanovenie do v súčasnosti účinného Občianskeho súdneho poriadku zavedené. Zdôraznil, že vedľajší účastník môže do konania vstúpiť aj z vlastného podnetu, pričom takýmto spôsobom vstúpilo do konania Združenie, ktoré oznámilo svoje vedľajšie účastníctvo na strane odporcu. Ďalej konštatoval, že súd v zásade o prípustnosti vedľajšieho účastníctva nerozhoduje, keď rozhoduje

len v tom prípade, ak vedľajšie účastníctvo urobí sporným niektorý z účastníkov konania, pričom v posudzovanej právnej veci tak urobil navrhovateľ. Zopakoval, že dňa 20.06.2014 oznámilo svoj vstup do konania Združenie, v nadväznosti na čo zaslal odporcovi oznámenie o vstupe vedľajšieho účastníka do konania na účely vyjadrenia súhlasu so vstupom vedľajšieho účastníka do konania. Oznámenie o vstupe vedľajšieho účastníka do konania odporca prevzal dňa 29.07.2014, súhlas so vstupom vedľajšieho účastníka do konania v lehote určenej súdom nedal. S ohľadom na uvedené konštatoval, že v skrátenej (rozkaznej) konaní účinky vedľajšieho účastníctva nenastávajú oznámením tretieho subjektu, že vstupuje do konania. Ustanovenie § 93 ods. 3 O.s.p. treba vykladať tak, že účinky vzniku vedľajšieho účastníctva môžu nastať len v takom konaní, v ktorom sa môže naplniť jeho obsah a účel. V zmysle uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6 Cdo 357/2012 zo dňa 30.10.2013 obsah a účel vzniku vedľajšieho účastníctva môže nastať len v sporovom konaní, to neplatí pre štádium sporového konania, v ktorom rozhoduje súd v skrátenej konaní, ktorého výsledkom je platobný rozkaz. Až v prípade podania odporu hlavného účastníka, na strane ktorého má vedľajší účastník vystupovať, sa nárok uplatňovaný žalobou, stáva sporným, a vtedy sa môže naplniť zmysel a účel vedľajšieho účastníctva, pomáhať v konaní hlavnému účastníkovi a podporovať ho s cieľom prispieť k ochrane jeho práv, prípadne aj svojich vlastných práv. Vychádzajúc z uvedeného rozhodol tak, že vstup vedľajšieho účastníka na strane odporcu nepripustil.

Proti tomuto uzneseniu podalo v zákonnej lehote odvolanie Združenie ako vedľajší účastník. Mal za to, že pre vstup vedľajšieho účastníka do konania sa nevyžaduje súhlas odporcu, keďže podmienka súhlasu podporovaného účastníka pre vstup vedľajšieho účastníka do konania nevyplýva zo žiadneho právneho predpisu. V danej súvislosti zdôraznil, že vstup spotrebiteľského združenia do konania zákon v ust. § 93 ods. 2 O.s.p. priamo predpokladá. Ďalej konštatoval, že Združenie ako právnická osoba zameraná na ochranu spotrebiteľa do predmetného spotrebiteľského sporu legitímne vstúpilo v súlade s ust. § 93 ods. 2 O.s.p. z vlastného podnetu. Takto zvolený procesný postup považoval za rovnocenný so vstupom do konania na základe výzvy niektorého z účastníkov urobenej prostredníctvom súdu, ktorý zároveň nepredpokladá súhlas spotrebiteľa so vstupom vedľajšieho účastníka do konania. Procesný kódex podľa jeho názoru prezumuje súhlas hlavných účastníkov s vedľajším účastníctvom, pretože relevantným úkonom hlavného účastníka je iba vyslovenie jeho nesúhlasu s vedľajšou intervenciou. Poukajúc na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo 188/2012 zo dňa 05. februára 2013 dôvodil, že ak súd poučí hlavných účastníkov, že do konania vstúpil vedľajší účastník a majú právo vyjadriť svoj nesúhlas s jeho vstupom, nie je možné za takýto nesúhlas považovať skutočnosť, že účastník sa v súdom určenej lehote nevyjadří, že so vstupom vedľajšieho účastníka do konania nesúhlasí. Na podporu svojej argumentácie ohľadom oprávnenia vstúpiť do skrátenej konania a podať odpor proti platobnému rozkazu ďalej spomenul uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 12Co/25/2013 zo dňa 07. mája 2013, uznesenie Krajského súdu v Nitre č.k. 25Co/377/2013 zo dňa 29. novembra 2013, uznesenie Krajského súdu v Žiline č.k. 9Co/469/2013 zo dňa 31. októbra 2013, uznesenie Krajského súdu v Trenčíne č.k. 6Co/692/2013 zo dňa 28. októbra 2013 a ďalšie. Na záver považoval za potrebné zdôrazniť, že prípadná nečinnosť odporcu nemôže byť v žiadnom prípade posudzovaná za konkludentný nesúhlas s účasťou vedľajšieho účastníka v konaní, ale je iba prejavom rezignácie neinformovaného spotrebiteľa. Nesprávny procesný postup súdu prvého stupňa podľa jeho názoru znemožňuje realizáciu procesných práv vedľajšieho účastníka, ktoré sú mu priznané v občianskom súdnom konaní, čím bola vedľajšiemu účastníkovi v zmysle ust. § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p. odňatá možnosť konať pred súdom. S poukazom na uvedené navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa ako zjavne odporujúce zákonu zrušil a súčasne si voči navrhovateľovi uplatnil náhradu trov odvolacieho konania vo výške 64,42 Eur vrátane DPH, a to za jeden úkon právnej služby spolu s režijným paušálom.

K odvolaniu vedľajšieho účastníka sa vyjadril navrhovateľ, ktorý sa v celom rozsahu stotožnil s napadnutým uznesením súdu prvého stupňa, ktorého postup označil za správny. Mal za to, že vedľajší účastník musí byť sám z podstaty svojej existencie schopný poskytnúť právnu pomoc pri súdnych konaniach v spotrebiteľských veciach. Zdôraznil, že Združenie vstupuje do množstva konaní bez ohľadu na stav konania a vôľu odporcu, a to oznámením o vstupe do konania, ktoré obsahuje žiadosť o zaslanie žaloby a návrh na priznanie trov konania. Ďalej poukázal na právny názor vyslovený rozhodnutím Najvyššieho súdu SR zo dňa 05.02.2013 pod sp. zn. 3 Cdo 188/2012 a bol presvedčený, že Združenie ako vedľajší účastník koná v rozpore s predmetným právnym názorom Najvyššieho súdu SR. Vychádzal z toho, že združenie na základe nie celkom jednoznačného zákona o slobodnom prístupe k informáciám získava údaje o prebiehajúcich súdnych konaniach v spotrebiteľských veciach, pričom ide o veľmi citlivé osobné údaje týkajúce sa účastníka konania ako fyzickej osoby. Poukázal na skutočnosť, že združenie

získa k týmto údajom prístup len na základe vstupu do súdneho konania, a to bez ohľadu na stanovisko dotknutého účastníka konania. Ďalej zdôraznil, že výslovný súhlas osoby s nakladaním s jej osobnými údajmi je striktne vyžadovaný, pričom v zmysle ust. § 68 a nasl. zákona č. 122/2013 Z.z. o ochrane osobných údajov je nakladanie s osobnými údajmi bez súhlasu dotknutej osoby prísne sankcionované. Združenie predmetným súhlasom dotknutej osoby nedisponuje a preto ak súd by prvého stupňa za tejto procesnej situácie pripustil jeho vedľajšie účastníctvo v konaní, došlo by tým k porušeniu Ústavou garantovaných práv zakotvených v čl. 19 ods. 2 a 3 Ústavy SR. Na podporu svojej argumentácie poukázal súčasne na čl. 7 a čl. 8 ods. 1 Charty základných práv EÚ. S ohľadom na uvedené navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa preskúmal a potvrdil, zároveň si uplatnil náhradu trov právneho zastúpenia v odvolacom konaní za jeden úkon právnej služby spolu s režijným paušálom v celkovej výške 64,42 Eur vrátane DPH.

Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací preskúmal vec v zmysle ust. § 212 ods. 1 O.s.p., bez nariadenia pojednávania odvolacieho súdu podľa ust. § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie vedľajšieho účastníka na strane odporcu je dôvodné a napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa je potrebné zmeniť podľa ust. § 220 O.s.p. z týchto dôvodov:

Podľa ust. § 93 ods. 2 O.s.p. ako vedľajší účastník sa môže popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania aj právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu.

Podľa ust. § 93 ods. 3 O.s.p. (v znení účinnom do 31.12.2014) do konania vstúpi buď z vlastného podnetu, alebo na výzvu niektorého z účastníkov, urobenú prostredníctvom súdu. O prípustnosti vedľajšieho účastníctva súd rozhodne len na návrh.

Vstup právnickej osoby, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu ako vedľajšieho účastníka, výslovne umožňuje citované ust. § 93 ods. 2 O.s.p. Zákon s účinnosťou od 15. októbra 2008 zaviedol skupinu subjektov, ktoré môžu vystupovať ako vedľajší účastníci v konaní, pričom u týchto účastníkov, na rozdiel od vedľajšieho účastníka podľa ust. § 93 ods. 1 O.s.p., sa hmotnoprávny záujem na výsledku konania neskúma. Legitimáciu na vstup vedľajšieho účastníka do konania poskytuje samotný zákon, keď ako vedľajší účastník vystupuje právnická osoba. Ide predovšetkým o prípady sporov týkajúcich sa ochrany spotrebiteľa, keď na strane spotrebiteľa môže vystupovať právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana spotrebiteľských práv podľa zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. Do konania môže v zmysle ust. § 93 ods. 3 O.s.p. vstúpiť buď z vlastného podnetu alebo na výzvu niektorého z účastníkov, urobenú prostredníctvom súdu.

Odvolací súd konštatuje, že povaha a účelu občianskeho súdneho sporového konania by sa jednoznačne priečil vstup vedľajšieho účastníka do konania na strane účastníka konania, ktorý by bol tomuto účastníkovi nanútený. Berúc toto východisko na zreteľ požiadavke na zachovanie zákonnosti v čase, kedy ešte nebola účinná právna úprava predpisujúca súhlas dotknutého účastníka ako obligatórnu podmienku vzniku účinkov vedľajšieho účastníctva v konaní, zodpovedá procesný postup súdu, v rámci ktorého v prípade oznámenia vstupu vedľajšieho účastníka do konania v zmysle ust. § 93 ods. 2 O.s.p. v prvom rade oznámi účastníkom konania, že určitý subjekt vstúpil do konania ako vedľajší účastník a zároveň im umožní, aby sa k tomuto vstupu vyjadrili. Súdom vyzvaní účastníci pritom môžu vyjadriť svoje nesúhlasné stanovisko so vstupom vedľajšieho účastníka do konania (uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 5. februára 2013, sp. zn. 3 Cdo 188/2012).

V preskúmvanej veci súd prvého stupňa postupoval v súlade s vyššie uvedeným, keď s prihliadnutím na námietku navrhovateľa rozhodoval o prípustnosti vstupu vedľajšieho účastníka do konania. Rovnako pritom vychádzal zo správneho predpokladu, že vedľajšie účastníctvo nie je možné pripustiť proti vôli hlavného účastníka, v prospech ktorého má vedľajší účastník intervenovať, a preto v súlade s príslušnou procesnoprávnou úpravou a ustálenou judikatúrou dovolacieho súdu vyzval odporcu, aby sa k oznámeniu vstupu vedľajšieho účastníka do konania na jeho stranu vyjadril. Nemožno sa ale stotožniť s jeho následným právnym posúdením procesnej pasivity odporcu, z ktorej súd prvého stupňa vyvodil záver o jeho konkludentnom nesúhlase so vstupom vedľajšieho účastníka do konania. Nesúhlas v tomto prípade musí byť totiž výslovne vyjadrený účastníkom konania, k čomu v prebiehajúcom konaní vychádzajúc z obsahu spisu nedošlo, hoci odporcovi vo vyjadrení prípadného takéhoto nesúhlasu nič nebránilo, keďže výzvu na vyjadrenie sa k vedľajšiemu účastníctvu mu súd prvého stupňa riadne doručil

dňa 29.07.2014, čo má odvolací súd za preukázané z podpísanej doručenky, ktorá má charakter verejnej listiny.

Odvolací súd konštatuje, že súhlas podporovaného účastníka s vystupovaním vedľajšieho účastníka na jeho strane je nevyhnutný, avšak Občiansky súdny poriadok ho až do 31.12.2014 nevyžadoval vo forme výslovného súhlasu, ale vychádzal z prezumpcie jeho danosti až pokiaľ nedôjde k výslovnému nesúhlasu. Táto konštrukcia bola zrejma z ust. § 93 ods. 3 O.s.p. v znení účinnom do 31.12.2014, ktoré tento výslovný nesúhlas vyžadovalo a naďalej vyžaduje ako podmienku rozhodovania súdu o prípustnosti vedľajšieho účastníctva. Z iného princípu nevychádza ani súdom prvého stupňa citované rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo 188/2012, na ktoré zároveň v odvolacom konaní poukázal vedľajší účastník i navrhovateľ. Taktiež z ustálenej rozhodovacej činnosti všeobecných súdov vyplýva, že vstup právnickej osoby, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného zákona, do konania na stranu spotrebiteľa až do účinnosti novely O.s.p. zákonom č. 353/2014 Z. z. nebol podmienený výslovným súhlasom spotrebiteľa. Zákon vstup Združenia do konania na stranu odporcu až do 31.12.2014 neviazal na žiadne ďalšie podmienky než tie, ktorých splnenie predpisovalo ust. § 93 ods. 2 O.s.p.

Účastník konania teda aj pred účinnosťou novely č. 353/2014 Z. z., t.j. do 31.12.2014, disponoval právom svojím nesúhlasom zabrániť tomu, aby pred súdom na jeho strane v pozícii vedľajšieho účastníka konal ten, koho účasť v konaní si neželá. Súd prvého stupňa v danom prípade oznámením vstupu Združenia do konania pripísom zo dňa 18.07.2014 adresovaným odporcovi spolu s výzvou na vyjadrenie sa k danej procesnej skutočnosti, vytvoril riadne procesné predpoklady pre možnosť dotknutého účastníka uplatniť vyššie uvedené právo, odporca však napriek uvedenému svoj výslovný nesúhlas so vstupom vedľajšieho účastníka do konania na jeho stranu v stanovenej lehote a ani do dnešného dňa nevyjadril.

Vychádzajúc zo skutkových zistení v preskúmvanej veci dospel odvolací súd na rozdiel od súdu prvého stupňa k záveru o naplnení jednotlivých zákonných predpokladov vzniku účinkov a prípustnosti vedľajšieho účastníctva Združenia v konaní na strane odporcu v zmysle ust. § 93 ods. 2, 3 O.s.p. v znení účinnom ku dňu oznámenia vstupu vedľajšieho účastníka do konania (20.06.2014), t.j. existenciu právnickej osoby, ktorej predmet činnosti spočíva v ochrane práv podľa osobitného zákona, v tomto prípade zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, a to bez nutnosti preukazovania právneho záujmu Združenia na výsledku sporu. Za týchto procesných predpokladov treba vychádzať z toho, že vedľajšie účastníctvo Združenia v konaní na strane odporcu je prípustné, a to aj s poukazom na skutočnosť, že odporca po tom, čo mu bol vstup tohto subjektu do konania preukázateľne oznámený, nevyjadril výslovný nesúhlas s jeho účasťou v konaní.

Na základe vyššie uvedeného, keď súd prvého stupňa nesprávne posúdil absenciu výslovného súhlasu hlavného účastníka so vstupom Združenia ako právnickej osoby, založenej na ochranu spotrebiteľov, do konania v procesnej pozícii vedľajšieho účastníka na stranu odporcu, v dôsledku čoho dospel k nesprávnemu záveru o nenaplnení predpokladov prípustnosti vedľajšieho účastníctva, odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa v zmysle ust. § 220 O.s.p. zmenil tak, že rozhodol o prípustnosti vedľajšieho účastníctva Združenia v konaní na strane odporcu.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.